

nébih

termőföldtől
az asztalig

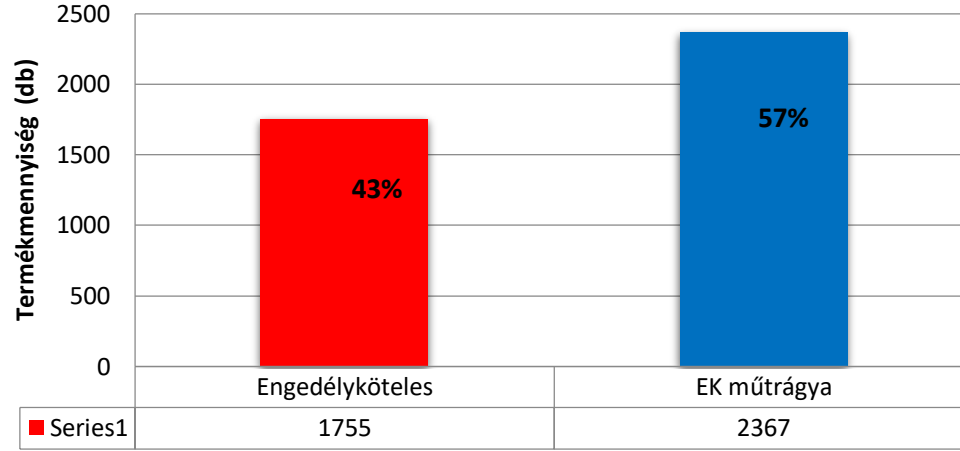
Jogszabályi háttér, várható változások a 2019/1009 EK rendelet szerint

*Hefler József
talajvédelmi felügyelő
Növény-, Talaj-és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság
Budapest, 2019.10.29.*

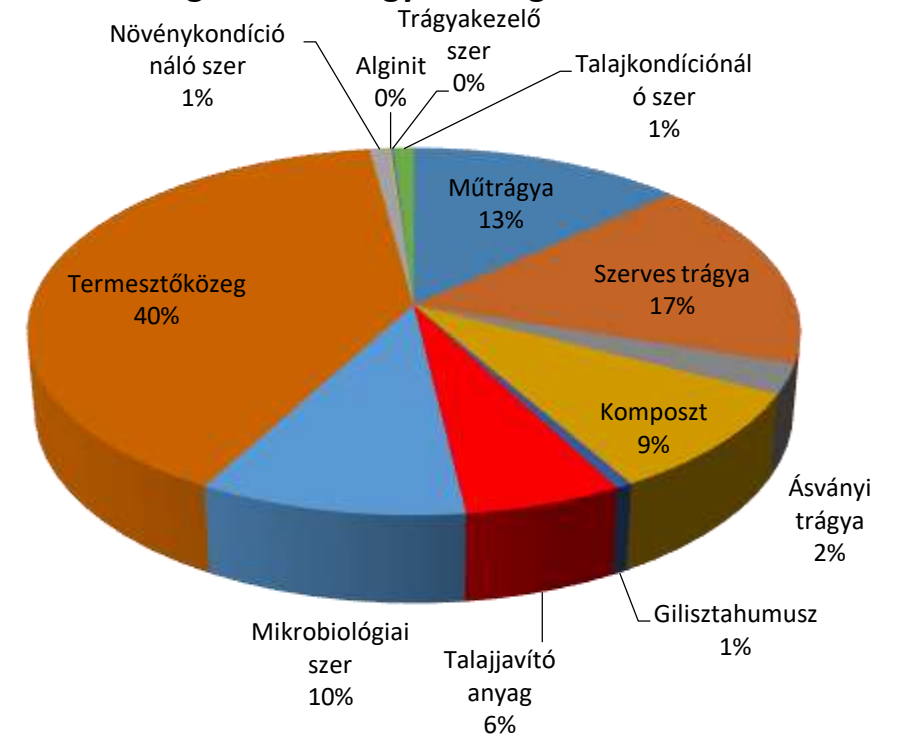
Piaci megjelenés

2019. október

Termésmenvelő anyagok Magyarország 2019.október Összesen: 4.122 db

Engedélyköteles termésmenvelő anyagok megoszlása Magyarország 2019. október

Szabályozás

20 évvel

ezelőtt

FVM

Termésnövelő anyagok

Termésnövelő anyagot forgalmazni és felhasználni csak a hatóság által kiadott engedély alapján szabad!

2006-tól megjelent:

Kivétel:

- EK műtrágya
- kezeletlen istállótrágya
- egyedi állásfoglalás a csak fizikai úton ható, nem engedélyköteles termékekről (pl. mulcs, perlit, agyag-granulátum stb.)

Szabályozás

2006 -tól

FVM

Termésnövelő anyagok

Engedélyköteles

(36/2006 V.18. FVM rendelet)

1. Szerves trágyák
2. Műtrágyák
3. Ásványi trágyák
4. Komposztok
5. Gilisztahumuszok
6. Talajjavító anyagok
7. Talajkondicionáló készítmények
8. Mikrobiológiai termékek
9. Termesztőközegek
10. **Növénykondicionálók**

A növekedésszabályozók (regulátorok) az EU csatlakozás óta nem tartoznak ide, növényvédő szernek minősültek.

Nem engedélyköteles

EK műtrágyák 2003/2003 X.13. EU rendelet

(37/2006 V.18. FVM rendelet)

- A. **Makroelem tartalmú szervesen egyszerű műtrágyák**
 - A.1. Nitrogénműtrágyák
 - A.2. Foszfátműtrágyák
 - A.3. Kálium műtrágyák
- B. **Makroelem tartalmú szervesen összetett műtrágyák**
 - B.1. NPK-műtrágyák
 - B.2. NP-műtrágyák
 - B.3. NK-műtrágyák
 - B.4. PK-műtrágyák
- C. **Szervesen folyékony műtrágyák** (oldat & szuszpenzió)
 - C.1. Egyszerű folyékony műtrágyák
 - C.2. Összetett folyékony műtrágyák
- D. **Szervesen mezelem tartalmú műtrágyák**
- E. **Szervesen mikroelem tartalmú műtrágyák**
- F. **Nitrifikáció-és ureázgátlók**
- G. **Meszezőanyagok**

Engedélyköteles

termélnövelő

anyagok

(36/2006 V.18. FVM
rendelet)

Adatkövetelmény

Fizikai, kémiai vizsgálat

Toxikus elemek vizsgálata As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Se

Szerves szennyezők vizsgálata (PAH, ásványolaj stb.)

Csírázásgátló és gyomosító hatás vizsgálata

Hatékonyságot igazoló vizsgálatok

Higiénés mikrobiológiai vizsgálat

Termékkategóriától függően ezek egy része elhagyható.

**A magyar
engedélyezési
rendszer előnyei**

- ✓ Magas fokú egészség és környezetvédelem
- ✓ Fogyasztók védelme
- ✓ Ártalmatlan vagy hatástalan termékek nem kerülhetnek forgalomba
- ✓ Objektív, szakmai megítélés helyi tapasztalatok / kísérletek alapján
- ✓ Garancia

EK műtrágya

nem engedélyköteles

(2003/2003 EK rendelet.)

Alkalmazási kör:	„EK MŰTRÁGYA” megjelölésű műtrágyák és meszező-anyagok
Fogalom meghatározások:	műtrágya, makroelem, mezoelem, mikroelem, szervetlen műtrágya, kelát, komplex, műtrágyatípus, egyszerű műtrágya, összetett műtrágya, komplex műtrágya, műtrágyakeverék, levéltrágya, folyékony műtrágya, tápanyagok garantálása, garantált tartalom, tűréshatár, Európai szabvány , csomagolás, ömlesztett, forgalomba hozatal, gyártó,
3.cikk: EK MŰTRÁGYA	Az I. mellékletben felsorolt típusoknak megfelelés
4.cikk: Közösségen belüli letelepedés	A gyártónak a Közösségen belül letelepedettnek kell lennie.
5.cikk: Szabad forgalomba bocsájtás	„EK MŰTRÁGYA” megjelölésű műtrágyák és meszező-anyagok a Közösségen belül szabadon forgalmazhatók.
6.cikk: Kötelezően feltüntetendő elemek	Elemi-, oxid-, mindkettő formában (kivételek a nitrogén)
8.cikk: Nyomon követhetőség	Nyilvántartás a műtrágyák eredetéről a forgalmazás végéig + 2 év
13. cikk: Tűréshatárok	A gyártó nem használhatja ki rendszeresen a megadott tűréshatárokat.
15. cikk: Védzáradék	Ha az EK műtrágya veszélyt jelent a biztonságra, emberi-, állati-, növényi egészségre vagy a környezetre <u>betiltható</u> , amit jelezni kell a többi tagállamnak és a Bizottságnak.

A toxikus elem tartalomra nincs megfelelő korlátozás – kevésbé biztonságosak, mint az engedélyezett terméskövelő anyagok!

Élelmiszerlánc és hatósági felügyelet

2008. évi XLVI. törvény

Éltv. módosítás

35422 M A G Y A R K Ö Z L Ö N Y
• 2018. évi 205. szám

Célok: (I. fejezet 1.§ a)

- a végső fogyasztók egészségének védelme
- a fogyasztók és az élelmiszer-vállalkozások védelme
- garancia a minőségi élelmiszer előállításához
- garancia a nemzetközi élelmiszer kereskedelemhez

Hatály és alkalmazási kör: (I. fejezet 2.§ f):

- engedélyköteles termék, EK MŰTRÁGYA
- élelmiszer előállítás, szállítás, forgalmazás
- stb...

Forgalomba hozatali és felelősségi rendelkezések (I. fejezet 14.§ 2a):

- engedélyköteles termék, EK MŰTRÁGYA biztonságáért a termék előállítója, nem hazai előállítású termék esetében az első magyarországi forgalomba hozó a felelős

Az élelmiszerláncban működő laboratóriumok feladatai (III. fejezet 30.§):

- b) termésnövelő anyagok vizsgálata a hazai fogyasztásra vagy exportra szánt mezőgazdasági termékekben
- d) növényvédő szerek és terméknövelő anyagok minőségének hatósági vizsgálata

Az élelmiszerlánc –felügyeleti szerv részletes hatósági feladatai (III. fejezet 37.§ b):

- terméknövelő anyagok minőség, csomagolás, címkézés, jelölés, raktározás, felhasználás ellenőrzése

23. § Az Éltv. 5. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Engedélyköteles terméket Magyarországon csak az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által kiadott **engedély alapján**, **vagy** az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv általi **nyilvántartásba vételt** követően, e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint lehet forgalomba hozni és felhasználni.”

Az új EU

szabályozás

1009/2019 rendelet

2022. július 16-tól

Mit hoz az új EU terménynövelő anyagok jogi szabályozása?

- módosul a 1069/2009 /EK és a 1107/2009 EK rendelet
- hatályon kívül kerül a 2003/2003 EK rendelet 2022. július 16-án
- biológiai lebontás felülvizsgálata
(talajtakaró fóliák anyagának besorolása a II. melléklet II. részébe, a 9. összetevő kategóriába 2024.július 16-ig)

Szemlélet:

- EU - körforgásos gazdaság: szerves- vagy másodlagos nyersanyagokból terménynövelők

Gyakorlat:

- szabványosítás, **engedélyezés eltörlése**
- szabvány szerinti termékek – utólagos ellenőrzés
- a készítmények 80-90%-a nem lesz engedélyköteles
- nemzeti szabályozás, 36/2006 FVM rendelet alkalmazandó a többi termékre, illetve önkéntes alapon bármelyikre

„termésmnövelő anyag”

1009/2019 EU rendelet szerint :

olyan **anyag**, **keverék**, **mikroorganizmus** vagy bármely **egyéb anyag**, amelyet növényeken vagy azok rhizoszférájában, vagy gombákon vagy azok mikoszférájában alkalmaznak vagy szándékoznak alkalmazni, vagy amelyek rhizoszférát vagy mikoszférát alkotnak, önmagában vagy más anyaggal keverve, a **növények vagy gombák tápanyaggal való ellátása** vagy **a tápanyag-hasznosulás javítása** érdekében;

Élelmiszerlánc és hatósági felügyelet szerint Éltv. 2008. évi XLVI.

A növények tápanyagellátását szolgáló vagy a talajok tápanyag szolgáltató képességét befolyásoló természetes eredetű vagy fizikai, kémiai, biológiai, illetve egyéb mesterséges úton előállított anyagok, valamint ezek kereskedelmi céllal összeállított kombinációja.

Kivétel a **víz**, a **szén-dioxid** és az **adalék anyag nélküli, kezeletlen istállótrágya**.

„**uniós termésmnövelő anyag**”: olyan termésmnövelő anyag, amelyet forgalmazásakor **CE** - jelöléssel látnak el;

„**megfelelőség értékelés**”:

valamely uniós termésmnövelő anyagra vonatkozó, az e rendeletben előírt követelményeknek való megfelelés igazolására szolgáló eljárás;

Terméshnövelő
anyagok
funkció szerinti
termékkategóriái

1.

Terméshnövelő anyagok felosztása

- funkció szerint
- összetevők szerint

Terméktípus
1. Trágya
2. Meszezőanyag
3. Talajjavító anyag
4. Termesztőközeg
5. Inhibitorok
6. Növényi biostimuláns
7. Terméshnövelő anyagkeverék

Terméshnövelő
anyagok
funkció szerinti
termékkategóriái

2.

1. T R Á G Y A	A. Szerves trágya	I. Szilárd szerves trágya			
		II. Folyékony szerves trágya			
	B. Szerves- ásv. trágya	I. Szilárd szerves-ásv. trágya			
		II. Folyékony szerves-ásv. trágya			
	C. Szervetlen trágya	I. Makroelem tartalmú	a) szilárd	i) egyetlen makroelemű	A) magas N tart.
				ii) több makroelemű	A) magas N tart., több makroelem tart.
			b) folyékony	i) egyetlen makroelemű	
				ii) több makroelemű	
		II. Mikroelem tartalmú	a) egyetlen mikroelemű		
			b) több mikroelemű		

Követelmények: funkció szerinti termékkategóriák szerint!

Termésnövelő
anyagok
funkció szerinti
termékkategóriái

3.

Terméktípus	Altípus
2. Meszezőanyag	
3. Talajjavító anyag	A) szerves
	B) szervesetlen
4. Termesztőközeg	
5. Inhibitorok	A) nitrifikáció gátló
	B) denitrifikáció gátló
	C) ureázgátló
6. Növényi biostimuláns	A) mikrobiális
	B) nem mikrobiális
7. Termésnövelő anyagkeverék*	

* Nem változtathatja meg az azt alkotó egyes uniós termésnövelő anyagok természetét!

Követelmények: funkció szerinti termékkategóriák szerint!

**Termésnövelő
anyagok
összetevők
szerinti
termékkategóriái**

Összetevő
1. Primer anyagok és keverékek
2. Növények, növényi részek, növényi kivonatok
3. Komposzt
4. Friss növények fermentációs maradéka
5. Friss növények fermentációs maradékától eltérő fermentációs maradék
6. Élelmiszeripari melléktermékek
7. Mikroorganizmusok
8. Tápanyagpolimerek
9. A tápanyagpolimerektől eltérő egyéb polimerek
10. 1069/2009/EK rendelet szerinti állati melléktermékekből származó termékek
11. 2008/98/EK irányelv szerinti melléktermékek
Követelmények: fel nem sorolt összetevők kizárva

Mellékletek

Melléklet III.

Címkézési követelmények és tolerancia értékek

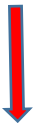
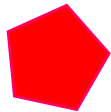
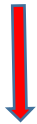
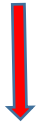
- általános és termék-specifikus

Melléklet IV.

- Megfelelőség értékelési eljárások
- Megfelelőségi vizsgálatok moduljai

Tervezett struktúra

Tagállam

- kijelöli a bejelentő hatóságot/szervezetet vagy nemzeti akkreditáló testületet, amely bejelenti a megfelelőség értékelő szervezeteket (notified body)
- piacfelügyelet – minőség ellenőrzés

Piaci szereplők: gyártó/előállító, képviselő, importőr, továbbforgalmazó

- felelősek a termék minőségéért
- technikai dokumentáció
- EU megfelelési nyilatkozat

Megfelelőség értékelő szervezet

- Megfelelőség értékelés
- EU típus vizsgálat

EU Bizottság

- Jogszabály módosítás- **felhatalmazáson alapuló** , kategóriák, anyagok

- A védelmi elvek sérülése mert:
 - környezetszennyezés
 - nehézfémekkel szennyezett anyagok
 - állati melléktermékek
 - hulladékok ellenőrizhetetlen beáramlása (~~Kadmium!~~, ~~Króm~~, ~~Humán-paraziták~~)
- Gyengébb minőségű termékek térnyerése
- Trágyaféleségek teljes körére megvalósuló harmonizáció, másodlagos nyersanyagok felhasználásának egyszerűsítése
- **Piacfelügyelet erősödése**
 - a tagállamnak biztosítania kell, hogy a piacfelügyeleti hatóságok rendelkezzenek a feladataik megfelelő ellátásához szükséges hatáskörökkel, forrásokkal és ismeretekkel (765/2008/EK rendelet 18. cikk. (3) bek.)
 - intézkedések, jelentések, gyorsriasztás

Sikeres felkészülést kívánok a NÉBIH nevében!

